

Světový den zdraví 2010, „1,000 měst, 1,000 životů“

7. DUBEN 2010 | Praha -- *Světový den zdraví 2010, jehož motto zní "1,000 měst, 1,000 životů", se věnuje tématu urbanizace a jejího vlivu na zdraví obyvatel. Světová zdravotnická organizace (WHO) tento rok vyzvala jednotlivá města po celém světě k aktivnímu připojení se k této kampani a jejího podpoření prostřednictvím veřejných happeningů na náměstích či v ulicích jednotlivých měst. Happeningy na podporu veřejného zdraví obyvatel ve městech budou pořádány v průběhu tohoto týdne a v rámci kampaně bude rovněž sesbíráno 1,000 příběhů o „hrdinech“, kteří se zásadním a pozitivním způsobem zasadili o zlepšení podmínek pro zdravý život ve svém městě.*

Proč je téma urbanizace aktuální?

- 1) Většina světové populace v současné době žije ve městech a tento trend neustále stoupá. Světové a národní politiky veřejného zdraví by tudíž tématu zdraví obyvatel v městských oblastech měly věnovat dostatečnou pozornost.
- 2) Velký podíl přirozeného vzrůstu počtu obyvatel i migrace se vyskytuje v chudých městských oblastech. Více než jedna miliarda lidí - jedna třetina obyvatel měst - žije v tzv. "slumech", tedy chudých příměstských oblastech, které jsou přelidněné a jejichž životní podmínky často ohrožují zdraví a život svých obyvatel.
- 3) Špatné či nedostatečné urbanizační plány mají často za následek újmy na zdraví a bezpečnosti obyvatel. Do této oblasti spadá zvýšené riziko dopravních úrazů, zvýšený výskyt rizikových faktorů srdečních onemocnění, rakoviny, diabetu a chronických plicních onemocnění (např. nedostatečná fyzická aktivita a nezdravé stravovací návyky) a zvýšené riziko výskytu infekčních onemocnění.

Co je cílem letošní kampaně a proč veřejné happeningy?

Letošní kampaň si dává za cíl informovat odbornou a širokou veřejnost a napomoci politikům na všech úrovních nejen připravit, ale i implementovat hospodárné, udržitelné a zdraví podporující multirezortní politiky. Cílem je zároveň zpřístupnit rozhodování o politikách veřejného zdraví obyvatel měst i jednotlivým místním komunitám. Veřejné happeningy jsou považovány za osvědčenou a úspěšnou praktiku - například v některých částech Latinské Ameriky jsou vždy v jeden den týdne či měsíce ulice uzavřeny pro motorová vozidla a otevřeny jako pěší zóny pro chodce. Happeningy jsou rovněž příležitostí pro každého z nás, abychom se zamysleli nad svým zdravím a bezpečností ve městech a abychom učinili taková rozhodnutí, která povedou k ochraně a podpoře zdraví nás samotných i lidí kolem nás.

Jak se do kampaně zapojují česká Zdravá města?

Zdravá města, obce a regiony ČR letošní kampaň „1000 měst, 1000 životů“ aktivně podporují. Mimo již zmíněný den zdraví probíhají ve Zdravých městech, obcích a regionech každoročně další komunitní **kampaně** nejen se zdravotní tematikou (Světový den bez tabáku, podzimní Dny zdraví, Národní dny bez úrazů), ale také kampaně zaměřené na udržitelnou a bezpečnou dopravu (Evropský týden mobility a Den bez aut) a na problematiku ochrany životního prostředí (Den Země).

Samotná Národní síť Zdravých měst (NSZM) je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. „V souhrnu lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží být kvalitními a příjemnými místy pro život na základě dohody s obyvateli. Věřím, že občané získají zdravý patriotismus, že lidé budou svou komunitu i krajinu považovat za svůj domov a budou o ně také takto pečovat,“ říká ředitel NSZM Petr Švec. Na systematickém postupu ke „Zdravému městu, obci, regionu“ se podílí široká veřejnost prostřednictvím plánovacích setkání, během kterých lidé určují největší místní či regionální problémy. Tzv. **Fórum Zdravého města**

probíhá každý rok asi ve třiceti „pokročilých“ Zdravých městech, obcích a regionech, jejichž občané tak získávají možnost přímo ovlivnit rozvoj místa, kde žijí. Vedení municipality, zastupitelstva či úřadu se rovněž neobejde bez každodenní úzké spolupráce s řadou místních odborných i nevládních partnerů – odborných institucí, nevládních organizací, škol, firem.

Světový den zdraví se každoročně slaví 7. dubna v souvislosti s výročím založení Světové zdravotnické organizace. Více informací o letošní kampani naleznete na internetových stránkách <http://1000cities.who.int/>.

Více informací o aktivitách Zdravých měst, obcí a regionů ČR naleznete na adrese www.zdravamesta.cz.

- **Kancelář WHO v České republice** - je národní kancelář spadáající pod Regionální úřadovnu Světové zdravotnické organizace sídlící v Kodani. V České republice byla založena roku 1992 a její rolí je odpovídat na žádosti hostitelské členské země vedoucí k podpoře politik udržitelného zdravotního rozvoje, pomocí holistického přístupu zdravotních systémů. Do role Kanceláře spadá odborná asistence, pomoc při upevňování místních vztahů vedoucích k technické spolupráci, vytváření standardů a smluv a zajištění existence opatření s ohledem na veřejné zdraví při krizových situacích. Priority Kanceláře pro jednotlivá dvouletá období jsou stanovena v Bienální smlouvě o spolupráci, která je uzavírána mezi Evropskou úřadovnou WHO v Kodani a Ministerstvem zdravotnictví ČR. Kancelář WHO v ČR koordinuje jednotlivé projekty vyplývající z této smlouvy.
- **Mezinárodní Projekt Zdravé město** – v roce 1988 iniciovala Světová zdravotnická organizace a k jeho realizaci přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Za patnáct let trvání projektu v Evropě vzniklo 1300 Zdravých měst ve 30 zemích (např. Velká Británie, Francie, Itálie, Německo, Maďarsko aj.). Základním cílem této aktivity je podpořit na úrovni měst, obcí a regionů realizaci mezinárodně uznávaných hodnot: zdraví, udržitelný rozvoj a kvalitu života.
- **Národní síť Zdravých měst ČR** – asociace sdružující města, obce a regiony, které realizují mezinárodní Projekt Zdravé město (PZM) – Zdravá města, obce a regiony systematicky podporují kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví, ptají se svých obyvatel na jejich názory. NSZM má dnes 90 členů, s regionálním vlivem na 1566 měst a obcí, ve kterých žije 2,9 milionu obyvatel (28 % populace ČR). Více informací o NSZM naleznete na internetových stránkách <http://www.zdravamesta.cz>.

Pro více informací:

Za WHO:

MUDr. Alena Šteflová, PhD.

Ředitelka Kanceláře WHO v ČR

Dotazy posílejte na: neb@euro.who.int

Za NSZM:

Vladimír Mikeš
Kancelář NSZM ČR

M: +420 606 755 371

E: media@nszm.cz

W: www.zdravamesta.cz